

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
BD. OCTAVIAN GOGA, NR.2, TRONSON II, SECTOR
3
BUCUREȘTI
SECȚIA I CIVILĂ

Destinatar:
**ORDINUL ARHITECȚILOR DIN
ROMÂNIA (OAR)**
București, - cu sediul procesual la
S.C.A."Țuca Zbârcea și Asociații" -
Șos.Nicolae Titulescu, nr.4-8, America
House, Aripa de Vest, et.8, sector 1,
pers. desemnate cu primirea coresp.,
av. A.Popa, O. Mareș, B. Cercel, F.
Gherghe și asistentele de la recepția
societatii de avocatura.

DOSARUL NR. 24419/3/2018**
Materia: Civil
Stadiul procesual al dosarului: Recurs
Obiectul dosarului: actiune in raspundere contractuala
NCPC
Complet: completul nr. 5 ncpc

COMUNICARE HOTARÂRE CIVILĂ

NR. 1359/2024 DIN DATA DE 21 Mai 2024

Stimată doamnă/Stimate domn,

vă comunicăm, alăturat, copia hotărârii civile nr. 1359/2024, pronunțată la data de 21 Mai 2024, de către ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIA I CIVILĂ.

L.S. PRESEDINTE
(stampila)

MAGISTRAT ASISTENT,

M Ț. 25.07 2024 10 35 09, nr comunicare 2 din 2

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA I CIVILĂ

Decizia nr. 1359

Dosar nr. 24419/3/2018**

Ședința publică din 21 mai 2024

Eugenia Pușcașiu	-	Președinte
Maricel Nechita	-	Judecător
Liviu Eugen Făget	-	Judecător
Lavinia Stela Curelea	-	Magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de reclamantul Muzeul Național de Istorie a României împotriva deciziei nr. 170 A din 10 februarie 2023 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

La apelul nominal au răspuns avocat Rista Adrian, pentru recurentul-reclamant Muzeul Național de Istorie a României și avocat Popa Ana, pentru intimatul-pârât Ordinul Arhitecților din România.

Magistratul-asistent a făcut referatul cauzei, arătând că procedura de citare este legal îndeplinită. Recursul a fost admis în principiu.

Nefiind cereri prealabile de soluționat, Înalta Curte constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul asupra recursului.

Avocat Rista Adrian, pentru recurentul-reclamant, solicită admiterea recursului, casarea deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare către Curtea de Apel București, apreciind a fi incidente dispozițiile art. 488 pct. 6, 7 și 8 C.pr.civ.

Cu privire la motivul de nelegalitate prevăzut de art. 488 pct.8 C.pr.civ., arată că instanța de apel a ignorat faptul că litigiul are ca temei răspunderea contractuală și a adăugat la lege, considerând că reclamantul Muzeul Național de Istorie a României era obligat să cunoască limba engleză și să fi aprobat documentația în limba engleză. Precizează că au existat două documentații diferite, una în limba română, iar traducerea făcută de Ordinul Arhitecților din România este o altă variantă, nu este o traducere, atâta timp cât traducerea nu coincide cu varianta din română.

În motivarea hotărârii, Curtea de Apel București nu a putut să invoce o prevedere legală prin care să arate de ce reclamantul ar fi trebuit să cunoască limba română prin conducere sau prin angajații săi sau să aprobe documente în limbi străine, atâta timp cât această chestiune făcea obiectul unui contract și era obligația Ordinului Arhitecților din România prin contract de a asigura traducerea. Din dovezile existente în dosar, rezultă foarte clar că pârâtul nici măcar nu a trimis la tradus decât 4 din cele aproape 30 de pagini, ceea ce dovedește de fapt că nu și-a respectat contractul și ar fi trebuit antrenată răspunderea contractuală.

Ceea ce ignoră instanța de apel este faptul că respectivul contract încheiat cu Ordinul Arhitecților din România nu este un contract încheiat în cadrul unei proceduri de achiziții publice *per se*, pentru derularea unei proceduri de achiziție publică. Scopul a fost foarte bine determinat, pragmatic, respectiv renovarea clădirii Muzeului Național de Istorie - Palatul Poștelor. Din acest motiv, în toată documentația s-au regăsit inclusiv documentele urbanistice. Obiectul traducerii viza acoperirea totală sau parțială a curții, ceea ce era nelegal, având în vedere că regulamentul zonal prevede o acoperire maximă de 80%. Prin această traducere defectuoasă, Ordinul Arhitecților din România a schimbat un element esențial - acoperirea curții interioare a clădirii monument istoric.

Cu privire la motivul de nelegalitate prevăzut de art. 488 pct. 7 C.pr.civ., menționează că a existat o succesiune cât se poate de clară pe aceeași chestiune a negocierii, ulterior terminării concursului, a declarării câștigătorului concursului, având ca finalitate încheierea unui contract de proiectare. Instanța a întrerupt negocierea, obligând reclamantul să negocieze din nou. Ulterior, în limitele hotărârii instanței, s-a încercat o nouă negociere, ajungându-se la imposibilitatea obiectivă de negociere, având în vedere că proiectul câștigător nu respecta regulamentul urbanistic. Acesta a fost motivul pentru care a fost emisă decizia de încetare a procedurii de negociere, pe care ulterior, firma o atacă în instanță și nu plătește cautiune.

Din tot acest ciclu procesual, instanța de apel s-a oprit doar la anumite considerente, fără să ia în considerare absolut toate argumentele invocate de reclamantul Muzeului Național de Istorie cu privire la autoritatea de lucru judecat, care nu este parțială.

Referitor la criticile vizând la pct. 6 al art. 488 C.pr.civ., apărătorul recurentului-reclamant revine la aspectul neîndeplinirii ori a îndeplinirii defectuoase parțial a obligațiilor asumate prin contract arătând că instanța de apel pleacă de la ideea că reclamantul ar fi organizat concursul doar pentru a premia o soluție frumoasă de arhitectură și are în vedere doar legislația de achiziții, anulând principiul *pacta sunt servanta*.

Având cuvântul, avocat Popa Ana pentru intimatul-pârât, solicită respingerea recursului promovat de recurentul-reclamant Muzeul Național de Istorie.

Apreciază că nu este incident motivul de nelegalitate prevăzut de art. 488 pct. 6 C.pr.civ. Instanța de apel a expus, în nu mai puțin de 20 de pagini, considerentele care au stat la baza pronunțării soluției, rezultând în mod evident că a analizat condițiile răspunderii civile contractuale și a conchis că nu poate fi atrasă răspunderea civilă contractuală a pârâtului întrucât și-a îndeplinit obligațiile, fiind o simplă eroare de traducere în legătură cu tema de concurs.

Curtea a reținut în mod judicios faptul că, dimpotrivă, Muzeul nu și-a îndeplinit obligația contractuală de la art. 4 alin. 4 din contract, potrivit căruia Ordinul Arhitecților din România avea obligația de a transmite pentru aprobare către Muzeu atât tema de concurs, cât și regulamentul în ambele variante lingvistice. Prin urmare, reclamantul avea obligația nu de a cunoaște limba engleză, cum încearcă să sugereze, ci de a aproba aceste două variante lingvistice. Aceste variante au fost aprobate, nefiind absolut nicio discuție în legătură cu acest aspect.

Mai mult, instanța de apel a arătat inclusiv faptul că Muzeului Național de Istorie a fost implicat în procesul de răspunsuri la solicitările de clarificări și că avea posibilitatea, inclusiv atunci, de a menționa în mod expres că își dorește o acoperire totală a curții interioare. A arătat, de asemenea, instanța și că, din punct de vedere al legislației achizițiilor publice, Muzeul Național de Istorie avea obligația de a coordona și de a supraveghea procedura de achiziție publică, delegând prin contractul ce face

obiectul litigiului către Ordinul Arhitecților din România doar elaborarea temei și a regulamentului de concurs. Nicidecum nu a transmis calitatea ei de autoritate contractantă, calitate care, de altfel, nu se poate transmite nici în temeiul OUG nr.34/2006 sub imperiul căreia a fost derulat concursul de soluții, și cu atât mai puțin, printr-un contract privat. Așadar, decizia instanței de apel este motivată, din cuprinsul ei reieșind în mod clar considerentele care au condus la respingerea apelului.

Cu privire la motivul de nelegalitate prevăzut de art. 488 pct. 7 C.pr.civ., arată că s-a invocat de către recurentul-reclamant o greșită analiză a puterii de lucru judecat a deciziei Curții de Apel București, hotărâre prin care în mod definitiv s-a statuat că nu are absolut niciun impact acea eroare de traducere a temei de concurs, că toți concurenții au fost conștienți că din punct de vedere arhitectural sunt posibile o multitudine de soluții și că scopul în sine al organizării concursului de soluții nu a fost nicidecum concentrat asupra închiderii totale sau parțiale a curții interioare a Muzeului. Prin organizarea acestei proceduri, Muzeul Național de Istorie a dorit să creeze un nou spațiu muzeologic care să atragă foarte multe persoane, să-l renoveze și să-l facă atractiv. În niciun caz scopul organizării concursului a nu a fost soluția de acoperire a curții. Prin urmare, nu s-a încălcat puterea de lucru judecat a deciziei definitive pronunțate de Curtea de Apel București, decizie prin care s-a reținut că Muzeul a fost implicat inclusiv în procesul de jurizare a proiectelor și că nu a avut nici o obiecție. S-a mai reținut, de asemenea, că Muzeul avea cunoștință de faptul că indicatorii urbanistici în vigoare la acel moment prevedeau un pot de 80% ceea ce nu permitea o soluție de acoperire totală a curții.

Cu privire la motivul de casare prevăzut de art. 488 pct. 8 C.pr.civ., prin care se face referire la faptul că instanța de apel ar fi adăugat la lege, apărătoarea intimatului-pârât precizează că nu reiese la ce lege ar fi adăugat. Arată că OUG nr.34/2006, aplicabilă la acel moment, nu putea fi omisă de către instanța de apel, deoarece ea prevede un set de norme cu caracter general în ceea ce privește obligațiile autorității contractante într-o procedură de atribuire. Instanța a aplicat acele dispoziții legale la situația de fapt din speță și le-a coroborat cu prevederile contractuale.

Pentru considerentele expuse, solicită respingerea recursului și acordarea cheltuielilor de judecată în quantum de 29.498,62 lei, în a căror dovedire depune înscrisuri.

Deliberând,

ÎNALTA CURTE,

Asupra cauzei, constată următoarele:

I. Circumstanțele litigiului:

1. Obiectul cauzei:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată la 17 iulie 2018 pe rolul Tribunalului București - Secția a VI-a civilă, reclamantul Muzeul Național de Istorie a României a solicitat obligarea pârâtului Ordinul Arhitecților din România la plata sumei de 722.325,38 lei, reprezentând despăgubiri materiale pentru repararea prejudiciului cauzat prin executarea necorespunzătoare a obligațiilor asumate prin contractul nr. 5166/20.07.2015, precum și la plata sumei de 1 leu, cu titlu de daune morale pentru repararea prejudiciului moral cauzat ca urmare a atingerii aduse prestigiului și reputației prin executarea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale.

Prin încheierea din 14 august 2018, Tribunalul București – Secția a VI-a civilă a admis excepția necompetenței funcționale și a dispus trimiterea dosarului către una din Secțiile a III-a, a IV-a sau a V-a ale Tribunalului București.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Tribunalului București – Secția a V-a civilă la data de 7 septembrie 2018, sub dosar nr. 24419/3/2018**.

Prin cererea reconvențională depusă la 29 octombrie 2018, pârâtul Ordinul Arhitecților din România a solicitat obligarea reclamantului Muzeul Național de Istorie a României la plata sumei de 1 leu, cu titlu de daune morale pentru repararea prejudiciului moral cauzat ca urmare a atingerii aduse prestigiului și reputației.

2. Sentința pronunțată de Tribunalul București:

Prin sentința civilă nr. 738 din 7 mai 2021, Tribunalul București - Secția a V-a civilă a respins, ca neîntemeiate, cererea principală și cererea reconvențională.

A obligat pe reclamantul-pârât la plata către pârâtul-reclamant a sumei de 33.559,86 lei, reprezentând cheltuieli de judecată.

3. Decizia pronunțată de Curtea de Apel București:

Prin decizia nr. 170 A din 10 februarie 2023, Curtea de Apel București - Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie a respins, ca nefondat, apelul formulat de apelantul-reclamant Muzeul Național de Istorie a României împotriva încheierii de ședință din 11 iulie 2019 și a sentinței civile nr. 738 din 7 mai 2021, pronunțate de Tribunalul București-Secția a V-a civilă.

A obligat pe apelantul-reclamant să plătească intimatului-pârât cheltuieli de judecată în cuantum de 21.999,23 lei reprezentând onorariu de avocat.

4. Calea de atac formulată în cauză:

Împotriva deciziei civile nr. 170 A din 10 februarie 2023 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie, reclamantul Muzeul Național de Istorie a României a declarat recurs.

În cuprinsul cererii de recurs, recurentul-reclamant a solicitat admiterea căii de atac și casarea în tot a hotărârii atacate, urmând ca dosarul să fie trimis spre rejudecare la Curtea de Apel București, apreciind a fi incidente motivele de nelegalitate prevăzute de art. 488 alin. (1) pct. 8, pct. 7 și pct. 6 C.pr.civ.

Prima critică, subsumată dispozițiilor art. 488 alin. (1) pct. 8 C.pr.civ., face referire la faptul că, deși obiectul și temeiul juridic al cererii de chemare în judecată îl constituie răspunderea civilă contractuală, instanța de apel a analizat cererea sub aspectul procedurii prevăzute de legislația achizițiilor în vigoare la acea dată, respectiv OUG nr. 34/2006.

Mai mult, în motivarea respingerii apelului, au fost invocate elemente care depășesc norma legală de drept material prin adăugarea la lege. Astfel se încalcă aplicarea corectă a normelor de drept material în ceea ce privește legislația achizițiilor.

În susținerea acestui motiv recurs se arată că afirmația potrivit căreia managerul autorității contractante ar fi trebuit să cunoască limba engleză apare ca o cerință impusă, deși legea nu prevede o astfel de cerință. Procedura de achiziție se desfășoară în limba română, publicarea acesteia făcându-se în SEAP doar în limba română.

Se mai precizează că atât timp cât delegi, conform contractului încheiat între MNIR și OAR organizarea concursului de soluții și traducerea profesionistă a documentației (inclusiv a temei în limba română aprobată) nu poți pretinde ca o traducere profesionistă să fie verificată de manager. Afirmatia că managerul ar fi trebuit să aprobe și documentația în limba engleză este o cerință a instanței de apel care nu este prevăzută de lege și prin aceasta se adaugă la lege, ajungându-se la situația în care s-ar putea modifica cerințele documentației inițiale ceea ce nu este legal.

Prin cel de-al doilea motiv de recurs, întemeiat pe dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 7 C.pr.civ., recurentul-reclamant a arătat că s-a invocat de către pârâta OAR autoritatea de lucru judecat a considerentelor deciziei civile nr. 3572 din 21 septembrie 2017 pronunțată de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 4535/3/2017. Instanța de apel a analizat doar o parte din considerentele acestei decizii, anume cele care au dus la anularea deciziei nr. 11/16.01.2017 dată de MNIR și nu a analizat și argumentele (din considerentele aceleiași decizii) care au dus la emiterea celei de-a doua decizii de anulare a procedurii de achiziție - nr. 161/29.06.2018 emisă de MNIR.

Reținând că nu are relevanță cea de-a doua decizie de anulare a procedurii de achiziție întrucât contestația împotriva acesteia a fost respinsă pentru nedepunerea unei cauțiuni și astfel nu s-au analizat chestiuni de fapt și de drept, instanța de apel a prejudiciat pe reclamantă cel puțin prin prisma a două aspecte.

Pe de o parte, se interpretează nedepunerea cauțiunii (care reprezintă o culpă a contestatorului) într-un motiv prohibitor pentru reclamantă, anulându-se puterea unei hotărâri judecătorești rămase definitive – decizia nr. 7072 din 11.12.2018 pronunțată de Curtea de Apel București în dosarul nr. 6050/2/2018, prin care s-a respins contestația firmei Starh.

Pe de altă parte, se tinde la anularea efectelor deciziei nr. 161/29.06.2018 dată de MNIR (rămasă definitivă prin respingerea contestației), de anulare a procedurii de achiziție, lipsind-o de consecințe.

În analiza excepției autorității de lucru judecat, instanța de apel a examinat doar susținerile intimetei și nu a făcut o analiză a efectelor autorității de lucru judecat în ceea ce privește susținerile reclamantei MNIR.

În susținerea motivului de recurs prevăzut de art. 488 pct. 6 C.pr.civ., recurentul-reclamant a arătat că decizia recurată nu a răspuns tuturor motivelor de apel formulate de către MNIR, instanța ajungând la concluzii contradictorii cu probatoriul, ceea ce duce la nelegalitatea hotărârii.

În primul rând, s-a reținut că organizatorul concursului de soluții este MNIR, în calitate de autoritate contractantă, care în temeiul OUG nr. 34/2006 a organizat concursul de soluții *Noul concept spațial și de design pentru MNIR*, publicat în SEAP la 02.02.2016 sub nr. 273.

În afara celor două obligații solicitate peste lege - de a verifica o traducere profesionistă și de a aproba traducerea în limba engleză - instanța nu a evidențiat vreo obligație legală care nu a fost respectată de către MNIR, nici în procedura de achiziție și nici în obligațiile contractuale dintre MNIR și OAR.

Din punct de vedere al temei de concurs, obligația contractuală a intimetei OAR era aceea că tema trebuia să fie clară, limpede și nu putea fi modificată

decât prin act adițional – obligație ce nu a fost analizată de instanța de apel. Atât instanța de apel, cât și instanța de fond, nu se referă la niciun act din care să rezulte că MNIR ar fi dorit modificarea temei.

În privința clarificărilor interpretate, atât de către OAR, cât și de către instanțele fond, se omite contextul și se dă o interpretare contradictorie cu tema aprobată de MNIR fiindcă se confundă concursul de soluții cu un concurs de idei.

În ceea ce privește traducerea temei de concurs aprobată de MNIR în limba română, se reține de către instanță că este o eroare, dar nu se analizează de unde pleacă această eroare, deși la dosarul cauzei există toate înscrisurile pentru analizarea acestui aspect. Odată aprobată și semnată tema de concurs în limba romana, aceasta nu se putea modifica decât prin act adițional. Obligația de traducere a temei de concurs aprobată în limba română profesionist era una dintre obligațiile contractuale ale intimatei OAR.

Referitor la obligația de informare, recurentul-reclamant a arătat că se face referire de către instanța de apel la faptul că la data de 10.03.2015 MNIR a fost informat de către OAR despre PUZ, însă discuția a fost între două persoane private și nu între două părți contractante, discuțiile și emailul invocat fiind în afara cadrului contractual.

Prin afișarea pe sit-ul OAR a celor două variante diferite a temei de concurs, intimata OAR și-a însușit și și-a asumat aceste două variante dovedind reaua-credință și neîndeplinirea obligației de a acționa cu bună credință în executarea contractului.

Astfel, OAR trebuia să aducă la cunoștința MNIR varianta în limba engleză, ceea ce nu corespundea cu cerința autorității contractante și nici cu obligația contractuală a OAR de a solicita încheierea unui act adițional de modificare a temei de concurs. Dacă și în limba română ar fi apărut aceste modificări MNIR nu ar fi lansat procedura de achiziție.

Pe de altă parte, în loc să susțină autoritatea contractantă, OAR susține firma câștigătoare (Starh) care s-a dovedit că nu putea încheia contractul cu MNIR deoarece depășea exact ce invocă OAR, adică POT-ul de 80%, prevăzut în tema întocmită chiar de către OAR.

Nerăspunzând la toate motivele de apel și neadmițând probele solicitate, concluziile instanței de apel sunt contradictorii cu probatoriul existent.

În privința probelor, utilitatea și concludența lor rezultă din dovedirea opunerii managerului în raport de soluția câștigătoare - intimata OAR a refuzat să prezinte procesul-verbal din momentul jurizării, care nu are legătură cu semnarea raportului juriului și contravine opiniei instanțelor prin care s-a reținut că MNIR a avut o atitudine oscilantă.

În ceea ce privește expertiza de specialitate arhitecturală, aceasta nu face decât să întărească afirmațiile MNIR. Pornind analiza de pe o pistă greșită, instanța s-a abătut de la aspectele esențiale privind răspunderea civilă contractuală, motivarea fiind insuficientă, confuză și contradictorie, fiind incidente dispozițiile art. 488 alin. 1 pct. 6 C.pr.civ.

5. Apărările formulate în cauză:

Intimatul-pârât Ordinul Arhitecților din România a depus întâmpinare, comunicată, invocând excepția nulității cererii de recurs pentru neîncadrarea

criticilor în motivele de nelegalitate prevăzute de art. 488 C.pr.civ. În subsidiar, a solicitat respingerea recursului ca nefondat.

Recurentul-reclamant Muzeul de Istorie a României a formulat răspuns la întâmpinare, solicitând respingerea excepției nulității și a apărărilor formulate de intimatul-pârât.

6. Procedura de filtru:

Raportul întocmit în cauză, în condițiile art. 493 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă a fost analizat în completul filtru, fiind comunicat părților.

Prin încheierea din 19 martie 2024, completul de filtru a respins excepția nulității recursului invocată prin întâmpinarea formulată de intimatul-pârât Ordinul Arhitecților din România și a admis, în principiu, recursul formulat de reclamantul Muzeul Național de Istorie a României, stabilind termen la data de 21 mai 2024, în ședință publică, cu citarea părților în vederea soluționării recursului, termen la care instanța a rămas în pronunțare.

II. Soluția și considerentele Înaltei Curți de Casație și Justiție:

Examinând decizia recurată, prin prisma criticilor formulate și prin raportare la actele și lucrările dosarului și la dispozițiile legale aplicabile, Înalta Curte constată că recursul declarat este nefondat pentru considerentele ce urmează să fie expuse.

Cu titlu prealabil, se impune a se evidenția că în calea extraordinară de atac a recursului, criticile posibile a fi formulate de partea recurentă nu pot viza decât ipotezele prevăzute de art. 488 Cod procedură civilă, care concretizează aspecte de nelegalitate în legătură cu hotărârea atacată (aspecte de ordin procedural și/sau substanțial), astfel încât, având în vedere aceste rigori legale ce se impun în judecata recursului, Înalta Curte reține că, în speță, nu este posibil a fi reevaluat probatoriul ce a fost analizat de instanțele ierarhic inferioare, după cum nu este posibilă nici reevaluarea situației de fapt ce a fost stabilită ca urmare a analizei astfel făcute în privința probelor administrate la judecata în fond.

Tot cu titlu preliminar, având în vedere că prin calea de atac exercitată în cauză au fost invocate argumente încadrabile în cazurile de casare prevăzute de art.488 alin.1 pct.8, pct.7 și pct.6 Cod procedură civilă, în raport de motivele invocate și de efectele pe care acestea le pot produce, este necesar a se stabili prioritatea de analiză a acestora.

Astfel, Înalta Curte va analiza întâi argumentele subsumate motivului de recurs reglementat de *art.488 alin.1 pct.6* Cod procedură civilă, întrucât doar în măsura în care o hotărâre judecătorească este motivată se poate exercita un control de legalitate al acesteia și cu privire la celelalte apărări invocate.

Prin cazul de casare anterior menționat s-a susținut, în esență, că instanța de apel nu a răspuns tuturor motivelor de apel formulate, precum și că neîncuviințând probele solicitate judecătorii din apel au ajuns la concluzii contradictorii cu probatoriul.

Potrivit temeiului legal pe care au fost întemeiate aceste argumente, casarea hotărârii se poate dispune când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază sau când cuprinde motive contradictorii ori numai motive străine de natura cauzei.

Textul art. 488 alin. (1) pct.6 Cod procedură civilă consacră, aşadar, ipoteze diferite ale aceluiaşi motiv de recurs - nemotivarea hotărârii - deoarece astfel trebuie calificată atât o hotărâre care nu este deloc motivată, cât şi una care cuprinde motive contradictorii ori străine de natura pricinii.

Înalta Curte reţine că din dispoziţiile art. 425 alin. (1) lit. b) Cod procedură civilă rezultă elementele pe care trebuie să le cuprindă orice hotărâre judecătorească, necesare pentru exercitarea unui control judiciar eficient, textul menţionat referindu-se la necesitatea arătării motivelor de fapt şi de drept care au format convingerea instanţei, precum şi a celor pentru care s-au înlăturat cererile părţilor. Din economia textului citat reiese că obligaţia instanţei de a-şi motiva hotărârea are în vedere stabilirea în considerentele acesteia a situaţiei de fapt expuse în detaliu, încadrarea în drept, examinarea argumentelor părţilor, punctul de vedere al instanţei faţă de fiecare argument relevant şi raţionamentul logico-juridic pe care se întemeiază soluţia pronunţată, neîndeplinirea acestor condiţii atrăgând casarea.

Viciile motivării unei hotărâri, în sensul art. 488 alin. (1) pct.6 Cod procedură civilă, se referă la lipsa motivării, la motivarea inexactă ori motivarea insuficientă, hotărârea fiind casabilă; prin prisma acestui motiv de recurs, dacă există contradicţie între considerente şi dispozitiv, în sensul că motivarea hotărârii duce la o anumită soluţie însă, în dispozitiv, instanţa s-a oprit la soluţia contrară, când cuprinde considerente contradictorii, în sensul că din unele rezultă temeinicia pretenţiilor supuse judecăţii, iar din altele netemeinicia acestora şi, în consecinţă, se exclud reciproc, când lipseşte motivarea soluţiei din dispozitiv sau când aceasta este superficială ori cuprinde considerente străine de natura pricinii.

Motivarea hotărârii este esenţială pentru orice proces, constituie o garanţie a dreptului la un proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi presupune, aşadar, indicarea cu suficientă claritate a motivelor pe care se întemeiază soluţia adoptată, condiţie care, în speţa de faţă, este îndeplinită.

Invocând acest caz de casare recurentul susţine, sub un prim aspect, că din decizia recurată lipseşte analiza unor motive de apel invocate în termen prin calea de atac exercitată.

Contrar susţinerilor recurentului, Înalta Curte constată că decizia atacată corespunde standardelor de motivare stabilite prin dispoziţiile art. 425 alin. (1) lit.b) Cod procedură civilă.

Din examinarea cererii de recurs, Înalta Curte remarcă faptul că argumentele subsumate acestui motiv de casare nu evidenţiază omisiunea instanţei de apel de a analiza apărările invocate procedural de către reclamant, ci relevă dezacordul recurentului faţă de răspunsul dat de instanţa de prim control judiciar motivelor de apel susţinute.

Astfel, se constată că structura cererii de recurs urmăreşte structura deciziei instanţei de apel şi evidenţiază argumentele pentru care recurentul consideră că statuările instanţei de apel nu sunt corecte cu privire la: calitatea Muzeului Naţional de Istorie a României de organizator al concursului de soluţii şi obligaţiilor care îi reveneau în această poziţie; obligaţiile contractuale ale Ordinului Arhitecţilor din România cu privire la tema de concurs; problema

traduceri temei de concurs; existența/îndeplinirea obligației contractuale de informare din partea intimatului.

Pe de altă parte, în cuprinsul deciziei recurate instanța de apel a arătat, urmare a analizei proprii efectuate, care sunt motivele de fapt și de drept pentru care a găsit neîntemeiate cererile ori apărările reclamantului invocate în memoriul de apel, expunând explicit considerentele pentru care acestea au fost respinse, examinând în succesiunea descrisă în motivele apelului toate susținerile reclamantului apelant.

Pentru a atrage casarea hotărârii se impune ca nemotivarea să fie una evidentă, importantă, esențială, în sensul că instanța ignoră total susținerile sau apărările părții, astfel încât acesteia îi este imposibil să cunoască în ce măsură judecătorul a „ascultat” partea și a reflectat cu privire la cele afirmate de aceasta.

Or, în cazurile invocate de recurent nu se verifică această omisiune consistentă, fiind evident că instanța de apel s-a preocupat de argumentele părții, respingând motivat pretențiile evidențiate.

Totodată, sub un al doilea aspect, în susținerea aceluiași motiv de recurs se invocă nelegalitatea deciziei din perspectiva neîncuviințării probelor solicitate, fapt care a determinat instanța de apel să ajungă la concluzii contradictorii cu probatoriul.

Trecând peste caracterul imprecis al apărărilor analizate, dintr-o primă perspectivă, Înalta Curte reține că instanța de apel s-a pronunțat asupra probelor solicitate de către apelant prin încheierea din 13.01.2023, încheiere împotriva căreia nu a fost exercitată calea de atac a recursului, astfel încât măsurile dispuse prin această încheiere nu pot face obiectul cenzurii din partea instanței de control judiciar.

Pe de altă parte, în măsura în care motivele de recurs vizează considerentele pentru care instanța de apel a respins apelul declarat împotriva încheierii tribunalului din 11.07.2019 prin care prima instanță s-a pronunțat asupra probatoriului, Înalta Curte constată că tribunalul a respins proba testimonială, cea cu expertiza tehnică în specialitatea arhitectură și cea cu expertiza tehnică în specialitatea financiar-contabil, ca neutile soluționării cauzei.

Însă, aspectele legate de utilitatea, relevanța și concludența probelor propuse a fi administrate nu pot forma obiect al controlului în recurs, întrucât în această cale extraordinară de atac nu are loc o devoluare a fondului, astfel că instanța de recurs nu are competența legală de a repune în discuție și de a reanaliza probele administrate, astfel cum urmărește, în realitate, recurentul.

Împrejurarea că, în urma aprecierii probelor administrate, instanța de apel a ajuns la o altă concluzie decât cea susținută de către recurent pune în discuție o eventuală greșită stabilire a situației de fapt, critică ce nu poate fi, însă, analizată în recurs, față de actuala configurare a cazurilor de nelegalitate. De altfel, art. 264 alin. (2) din Codul de procedură civilă consacră libertatea pe care o are judecătorul în a aprecia asupra forței probante a materialului probatoriu încuviințat, acest aspect neputând forma obiectul controlului de legalitate.

Este real că încălcarea normelor de procedură privind încuviințarea și administrarea probelor constituie o chestiune de legalitate procedurală, care poate fi supusă controlului instanței de recurs, din perspectiva motivului

prevăzut de art.488 alin. (1) pct. 5 din Codul de procedură civilă, însă acest motiv de casare nici nu a fost invocat și nici nu este incident în cauză, întrucât recurentul nu critică încălcarea, de către instanța de apel, a unei norme de procedură prevăzute de lege sub sancțiunea nulității, ci măsura de respingere, ca neutile soluționării cauzei, a probelor evidențiate în precedent.

Or, în ceea ce privește criticile de recurs privitoare la probele administrate sau a căror administrare nu a fost încuviințată de către instanțele de fond, Înalta Curte reamintește că doar legalitatea (admisibilitatea) probei poate fi cenzurată în această etapă procesuală, nu și concludența și utilitatea probei ori modul în care mijloacele de probă administrate au fost apreciate, pentru a se reține o anumită situație de fapt, instanța de apel fiind suverană în această privință. Cu alte cuvinte, critica vizând neîncuviințarea unei probe pe care o socotește concludentă și utilă privește temeinicia hotărârii atacate, iar nu legalitatea sa, întrucât tinde la substituirea unei aprecieri din partea instanței de recurs, diferite celei a instanței de apel.

Din acest motiv, aceste critici exced limitelor controlului jurisdicțional prezent, limite configurate exclusiv de legalitatea hotărârii, date fiind prevederile art. 488 alin. (1) pct. 1-8 și art. 483 alin. (3) Cod procedură civilă.

Prin urmare, Înalta Curtea consideră că motivele redată în cuprinsul deciziei recurate, cu privire la pretențiile care fac obiectul disputei judiciare au aptitudinea de a constitui un raționament logico-juridic judicios, clar și convingător, de natură a susține soluția pronunțată. Instanța de apel a demonstrat aplicarea normelor de drept incidente la situația de fapt din speță, prin referiri concrete la materialul probator administrat în cauză, astfel încât decizia recurată cuprinde toate elementele de natură a permite instanței de recurs realizarea controlului judiciar.

În consecință, reținând că hotărârea atacată cu recurs respectă cerințele legale de indicare a argumentelor de fapt și de drept care au fundamentat soluțiile adoptate în cauză și că instanța de apel a luat în considerare, a analizat și a răspuns în mod coerent tuturor criticilor relevante prin apelul formulat, Înalta Curte constată că susținerile invocate și încadrate de recurent în motivul de recurs reglementat de dispozițiile art. 488 alin. (1) pct.6 Cod procedură civilă sunt nefondate, cazul de casare astfel invocat nefiind incident în cauză.

Printr-o altă categorie de critici, subsumate motivului de casare prevăzut de art.488 alin.1 pct.7 Cod procedură civilă, recurentul-reclamant a arătat că hotărârea recurată este nelegală întrucât a analizat doar o parte din considerentele deciziei civile nr. 3572 din 21 septembrie 2017 pronunțată de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în dosarul nr.4535/3/2017, anume cele care au dus la anularea deciziei nr. 11/16.01.2017 emisă de Muzeul Național de Istorie a României și nu a analizat și argumentele(din considerentele aceleiași decizii) care au dus la adoptarea celei de-a doua decizii de anulare a procedurii de achiziție nr. 161/29.06.2018 emisă de aceeași instituție.

Critica recurentului, deși susceptibilă de încadrare în cazul de nelegalitate evocat, este nefondată.

Prevederile înscrise în art. 431 Cod procedură civilă reglementează efectele lucrului judecat, dispunând, în alin. (1), că nimeni nu poate fi chemat în judecată de

două ori în aceeași calitate, în temeiul aceleiași cauze și pentru același obiect, iar, potrivit alin. (2), că oricare din părți poate opune lucrul anterior judecat într-un alt litigiu dacă are legătură cu soluționarea acestuia din urmă.

În termenii consacrați de art. 431 alin. (2) din legea de procedură civilă evocată, nu trebuie să fie întrunită tripla identitate de elemente ale raportului juridic transpus pe plan procesual, cum se întâmplă în cazul excepției autorității de lucru judecat (obiect, cauză și părți), ci trebuie să existe doar o legătură cu lucrul judecat anterior, care să se impună noii judecăți (în sensul de a nu se nesocoti ceea ce o instanță a statuat deja jurisdicțional).

Curtea de apel a reținut că recurentului-reclamant i se opune efectul de lucru judecat al deciziei civile nr. 3572/21.09.2017 pronunțate de Curtea de Apel București-Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr.4535/3/2017, întrucât prin această hotărâre judecătorească definitivă s-au analizat și dezlegat chestiuni relevante în litigiul de față, astfel cum rezultă în mod evident din considerentele citate pe larg în cuprinsul deciziei recurate.

A reținut că, puterea de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești semnifică faptul că o cerere nu poate fi judecată în mod definitiv decât o singură dată (*bis de eadem re ne sit actio*), iar hotărârea este prezumată a exprima adevărul și nu trebuie să fie contrazisă de o altă hotărâre (*res judicata pro veritate habetur*).

Înalta Curte, reamintește că efectul de „lucru judecat” al unei hotărâri judecătorești are două accepțiuni: *stricto sensu* semnifică autoritatea de lucru judecat (*bis de eadem*), care face imposibilă judecarea unui nou litigiu între aceleași părți, pentru același obiect, cu aceeași cauză; *lato sensu* semnifică puterea de lucru judecat (*res judicata*), care presupune că hotărârea beneficiază de o prezumție irefragabilă ca exprima adevărul și că nu trebuie contrazisă de o altă hotărâre (obligativitatea).

Astfel cum mai sus s-a anticipat, pentru a se invoca obligativitatea unei hotărâri judecătorești definitive privind soluționarea unei probleme juridice nu este necesară existența triplei identități de părți, cauză și obiect, ci este necesară doar probarea identității între problema soluționată definitiv și problema dedusă judecății, instanța de judecată fiind ținută să pronunțe aceeași soluție, deoarece, în caz contrar s-ar ajunge la situația încălcării componentei *res judicata* a puterii de lucru judecat.

Puterea de lucru judecat este recunoscută și motivelor cu valoare decizională, care, de asemenea, nu pot fi contrazise într-un al doilea litigiu (art.430 alin 2 Cod procedură civilă).

Cu alte cuvinte, puterea de lucru judecat a hotărârii se opune posibilității, pentru partea nemulțumită de soluția pronunțată, de a formula critici asupra modului de soluționare a chestiunii litigioase de către instanța care a pronunțat hotărârea invocată ca având putere de lucru judecat, deoarece ar echivala cu deschiderea posibilității de a provoca rejudecarea contestației soluționate definitiv prin decizia anterior precizată.

Înalta Curte reține, totodată, în acest sens și jurisprudența CEDO care se impune a fi respectată de către instanțele române, în conformitate cu prevederile art. 46 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a

libertăților fundamentale. Astfel, în cauza Licu împotriva României, Curtea Europeană a statuat că unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care prevede, printre altele, ca soluția dată de către instanțe în mod definitiv unui litigiu să nu mai poată fi supusă unei noi judecăți. În baza acestui principiu, niciuna dintre părți nu este abilitată să solicite reexaminarea unei hotărâri definitive și executorii cu singurul scop de a obține o reanalizare a cauzei și o nouă hotărâre în privința sa. Dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6.1 trebuie interpretat prin prisma principiului preeminenței dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor semnatare ale Convenției, principiu enunțat în preambulul acesteia. Unul din elementele fundamentale ale principiului preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice care presupune, printre altele, ca soluțiile definitive date de instanțele judecătorești să nu mai poată fi rediscutate (Cauza Brumărescu c. România). În cauza Amurăriței contra României, Curtea Europeană a mers mai departe, arătând că instanțele trebuie să țină cont chiar și de constatările de fapt din procedurile judiciare anterioare, finalizate prin hotărâri definitive și să nu le mai repună în discuție în procedură.

Pe de altă parte, recurentul susține că în mod nelegal instanța de apel nu a reținut puterea de lucru judecat a „argumentelor (din considerentele aceleiași decizii) care au dus la adoptarea celei de-a doua decizii de anulare a procedurii de achiziție nr.161/29.06.2018” emisă de aceeași instituție.

Sub un prim aspect, Înalta Curte remarcă caracterul vag, general al susținerii recurentului, acesta neindicând explicit care sunt argumentele din considerentele deciziei de referință care au fost ignorate de către instanța de apel atunci când a reținut puterea de lucru judecat a deciziei nr.3572/21.09.2017.

Pe de altă parte, în raport de soluția pronunțată de instanțe în dosarul nr.6050/2/2018, respectiv respingerea, prin decizia civilă nr. 7072/11.12.2018 pronunțată de Curtea de Apel București-Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal, ca inadmisibilă (pentru nedepunerea cauțiunii) a plângerii formulată de Starh-Arhtectură, Construcții, Design S.R.L. împotriva deciziei C.N.S.C. nr.2039/C8/2291/18.07.2018 prin care a fost respinsă tot ca inadmisibilă (pentru nedepunerea cauțiunii) contestația formulată de aceeași societate împotriva deciziei nr. 161/29.06.2018 prin care a fost anulată a doua oară procedura de achiziție, contrar susținerilor recurentului în mod corect a reținut instanța de apel că această hotărâre nu poate fi valorificată în cauză din perspectiva efectului lucrului judecat. Aceasta întrucât prin această din urmă hotărâre judecătorească definitivă nu s-au analizat și nu s-au dezlegat chestiuni de fapt sau de drept care să se opună cu efect de lucru judecat în prezenta cauză, soluția pronunțată și considerentele care o susțin referindu-se strict la o chestiune de ordin procedural (obligația legală de consemnare a cauțiunii, în vederea soluționării căii de atac judiciare declarate împotriva deciziei C.N.S.C. și consecința juridică a neîndeplinirii acestei obligații).

În acest context, rămânerea definitivă, în maniera mai sus explicată, a deciziei nr.161/29.06.2018, prin care autoritatea contractantă a ales să anuleze a doua oară procedura, nu prezintă relevanță juridică în speță din perspectiva autorității de lucru judecat.

Printr-un ultim motiv de recurs recurentul susține că hotărârea instanței de apel a fost pronunțată cu încălcarea normelor de drept material, invocând astfel incidența motivului de nelegalitate prevăzut de art.488 alin.1 pct.8 Cod procedură civilă.

Potrivit temeiului legal anterior menționat, hotărârea poate fi casată când a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material, reglementarea de referință având în vedere situațiile în care instanța a cărei hotărâre este recurată, deși a analizat textele de lege incidente speței, fie le-a încălcat, în litera sau spiritul lor, adăugând sau omițând unele condiții pe care textele nu le prevăd, fie le-a aplicat greșit.

Pe calea recursului de față, prevalându-se de motivul de casare anterior enunțat, recurentul a pretins nelegalitatea deciziei atacate prin prisma greșitei soluționări a cererii sale susținând că, deși obiectul și temeiul juridic al cererii de chemare în judecată îl constituie răspunderea civilă contractuală, instanța de apel a analizat cererea sub aspectul procedurii prevăzute de legislația achizițiilor publice în vigoare la acea dată, respectiv OUG nr. 34/2006.

În esență, recurentul susține faptul că instanța de apel ar fi reținut, interpretat și aplicat dispoziții legale care nu erau incidente raportului juridic dedus judecării.

Critica recurentului se vădește a fi neîntemeiată.

Astfel, sub un prim aspect, Înalta Curte constată că instanța de apel a procedat la cenzurarea sentinței tribunalului și la rejudecarea cererii în limitele stabilite prin cererea de apel, dând astfel eficiență dispozițiilor art.477 Cod procedură civilă care consacră regula *tantum devolutum quantum appellatum* care reprezintă o expresie a principiului disponibilității, consacrat de art. 9 din Codul de procedură civilă, reluând judecata asupra fondului, dar nu asupra tuturor problemelor de fapt și de drept care au fost invocate în fața primei instanțe sau care puteau fi invocate în cauză, ci doar cu privire la acelea expuse de către partea care a declarat apel.

Analizând decizia criticată, contrar susținerilor recurentului, Înalta Curte constată că instanța de apel a analizat cererea prin raportare la dispozițiile legale relevante care reglementează răspunderea civilă contractuală, respectiv art.1270 și art.1350, ambele din Codul civil.

Totodată, se remarcă faptul că, în limitele arătate prin cererea de apel, instanța de prim control judiciar a procedat la examinarea obligațiilor asumate de părți prin contractul nr.5166/20.07.2015, ajungând la concluzia că pârâtul și-a executat sarcinile contractate.

Este real că în cuprinsul deciziei recurate instanța de apel face referire și la dispozițiile legale care reglementează procedura achizițiilor publice, însă aceste trimiteri sunt făcute doar ca urmare a reținerii puterii de lucru judecat al deciziei civile nr. 3572/21.09.2017 pronunțate de Curtea de Apel București- Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 4535/3/2017 și doar cu prilejul interpretării contractului care reprezintă temeiul cererii de chemare în judecată, contract încheiat și executat în contextul unei proceduri de achiziție publică.

Prin urmare, Înalta Curte reține că instanța de apel a judecat cererea cu care a fost investită cu aplicarea și interpretarea dispozițiilor legale incidente

domeniului, iar nu cu ignorarea acestora ori prin aplicarea unor norme legale străine litigiului, astfel cum fără temei susține recurentul.

Afirmațiile recurentului potrivit cărora managerul autorității contractante ar fi trebuit să cunoască limba engleză ori că managerul ar fi trebuit să aprobe și documentația în limba engleză, reprezintă cerințe stabilite de instanța de apel care nu sunt prevăzute de lege și prin aceasta se adaugă la lege nu pot fi, de asemenea, primite.

Pe de o parte, se remarcă faptul că recurentul a înțeles eronat argumentația instanței de apel care nu raportează această situația la normele legale incidente achizițiilor publice, ci la obligațiile contractuale asumate deopotrivă de recurent prin contractul încheiat cu intimatul, instanța reținând că „În realitate, apelantul-reclamant nu și-a îndeplinit obligația contractuală de a verifica și de a aproba documentația de concurs întocmită de către intimatul-pârât, inclusiv pe cea tradusă în limba engleză, din moment ce a recunoscut că a aflat despre existența erorii de traducere abia în cadrul întâlnirii ce a avut loc la Ministerul Culturii în data de 23.11.2016 (filele 150-151 din vol. I al dosarului de apel), deși documentația de concurs, atât în limba română, cât și în limba engleză, i-a fost predată de intimatul-pârât prin procesul-verbal nr. 7526/20.10.2015.”(f.27 par.3 din decizia curții de apel).

Prin urmare, nefiind vorba despre interpretarea sau aplicarea dispozițiilor legale, ci despre interpretarea clauzelor contractuale, susținerile de referință nu pot fi subsumate cazului de casare invocat.

Pe de altă parte, aspectele invocate vizează aspecte de netemeinicie a hotărârii, iar nu de nelegalitate a acesteia.

Înalta Curte reamintește că recursul este o cale extraordinară de atac, de reformare, ce poate fi exercitat pentru motivele expres și limitativ prevăzute de lege, iar potrivit art. 483 alin. (3) din Codul de procedură civilă, prin soluționarea recursului, examinându-se, în condițiile legii, conformitatea hotărârii cu regulile de drept aplicabile. Prin urmare, recursul nu este o cale devolutivă de atac, astfel încât în recurs nu operează o rejudecare a fondului cauzei, în limitele criticilor formulate de către recurent. Ca atare, instanța de recurs nu poate exercita atribuții ce dau conținut competenței materiale funcționale a instanțelor de fond (respectiv prima instanță și instanța de apel), ceea ce presupune că nu poate fi realizată reaprecierea probelor cauzei și nici nu se poate schimba situația de fapt a pricinii. Considerentul în discuție nu vădește o altă valență decât aceea de reapreciere asupra unui element de fapt al cauzei, vizând interpretarea clauzelor contractuale, având în vedere că acesta nu este susținut de indicarea unei reguli de drept aplicate greșit de instanța de apel, fie din legislația națională, fie din jurisprudența comunitară sau a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Invocarea corectă a motivului de casare reglementat de art. 488 alin. (1) pct.8 Cod procedură civilă presupune enunțarea principiilor sau a regulilor de drept aplicabile cauzei, interpretarea pe care recurentul o consideră corectă și discordanța acestei interpretări cu cea dată de instanța a cărei hotărâre se atacă. Motivul de recurs nu poate fi primit atunci când, deși se invocă nelegalitatea hotărârii, în realitate se critică situația de fapt reținută, modul de interpretare a probelor ori alte elemente care, deși au și o conotație juridică, implică un grad mare de apreciere al instanțelor de fond. Așadar, descrierea încălcării unei

norme de drept material trebuie să fie argumentată în concret, prin raportare la circumstanțele cauzei și nu se poate face prin trimitere la modul de interpretare a probelor administrate de instanțele de fond, în cazul de față a contractului încheiat între părți.

În consecință, pentru argumentele expuse, apreciind ca fiind neîntemeiate criticile evocate în cuprinsul cererii de recurs, în temeiul art. 496 Cod procedură civilă, Înalta Curte va respinge, ca nefondat, recursul declarat de reclamantul Muzeul Național de Istorie a României împotriva deciziei nr. 170 A din 10 februarie 2023 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

Cu privire la cererea intimatului pârât de obligarea a recurentului reclamant la plata cheltuielilor de judecată din recurs, Înalta Curte, reține că potrivit art. 453 alin. (1) Cod procedură civilă, partea care pierde procesul va fi obligată, la cererea părții care a câștigat, să îi plătească acesteia cheltuieli de judecată. Astfel, fundamentul acordării cheltuielilor de judecată îl reprezintă culpa procesuală a părții adverse care, prin atitudinea sa, a generat litigiul judiciar și a cauzat suportarea unor cheltuieli de către partea care a câștigat diferendul.

Cu alte cuvinte, pe temeiul răspunderii civile delictuale, partea ce câștigă litigiul are dreptul de a obține de la adversar, în cadrul cheltuielilor de judecată, sumele pe care le-a plătit cu titlu de onorariu de avocat (fapta ilicită săvârșită de cel care a pierdut procesul constând în declanșarea litigiului).

În acest sens, Înalta Curte constată, așa cum a statuat pe acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa (Hotărârea din 26 mai 2005, definitivă la 26 august 2005, în Cauza Costin împotriva României, publicată în M. Of. nr. 367 din 27 aprilie 2006, Hotărârea din 21 iulie 2005, definitivă la 30 noiembrie 2005, în Cauza Străin și alții împotriva României, publicată în M. Of. nr. 99 din 2 februarie 2006, etc.), că și în dreptul intern, partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli (în temeiul art. 451 Cod procedură civilă) decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil. Așadar, se poate spune că în cheltuielile de judecată se cuprind acele sume de bani care în mod real, necesar și rezonabil au fost plătite de partea care a câștigat procesul în timpul și în legătura cu acel litigiu.

Realitatea cheltuielilor ține de justificarea că ele au fost plătite într-o legătura strictă și indisolubilă cu litigiul, au precedat sau au fost contemporane acestuia și au fost percepute de partea care le-a achitat ca având caracter indispensabil din perspectiva sa, spre a obține serviciul avocatului ales în calitate considerată, ca garanție a succesului său.

Caracterul rezonabil al cheltuielilor semnifică faptul că, în raport cu natura activității efectiv prestate, complexitatea, riscul implicat de existența litigiului și reputația celui care acordă asemenea servicii, ele să nu fie exagerate.

De asemenea, tot subscris caracterului rezonabil, cheltuielile trebuie să fie și previzibile, adică să fie la timp cunoscute de cel împotriva căruia se fac, pentru ca acesta să aibă dreptul de a le contesta și combate.

Aplicând aceste principii la cauza de față, având în vedere soluția ce urmează a fi pronunțată – respingerea recursului ca nefondat – Înalta Curte, în

temeiul art. 453 alin. (1) Cod procedură civilă, îl va obliga pe recurentul-reclamant Muzeul Național de Istorie a României la plata sumei de 29.498,62 lei către intimatul-pârât Ordinul Arhitecților din România, cu titlu de cheltuieli de judecată, reprezentând onorariul de avocat, apreciind întemeiată cererea formulată în acest sens, precum și faptul că acest quantum este unul justificat în raport de complexitatea cauzei și de activitatea efectiv prestată de avocatul intimatului-pârât.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Respinge, ca nefondat, recursul declarat de reclamantul Muzeul Național de Istorie a României împotriva deciziei nr. 170 A din 10 februarie 2023 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

Obligă pe recurentul-reclamant Muzeul Național de Istorie a României la plata sumei de 29.498,62 lei către intimatul-pârât Ordinul Arhitecților din România, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 21 mai 2024.

PREȘEDINTE,
Eugenia Pușcașiu

JUDECĂTOR,
Maricel Nechita

JUDECĂTOR,
Liviu Eugen Făget

MAGISTRAT ASISTENT,
Lavinia Stela Curelea

Red. MN/2 ex
Jud. fond: A.M. Burtescu
Jud. apel: Adela Coman, Daniel Marian Drăghici

Decizia se va comunica al data de

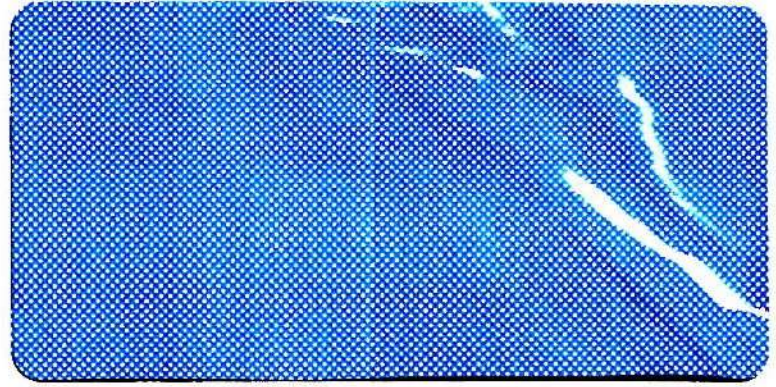
Recurent-reclamant: Muzeul Național de Istorie a României
Intimat-pârât: Ordinul Arhitecților din România

**CONFIRM CU
ORIGINALUL**

ROMANIA
COURT OF APPEALS AND JUSTICE
- CIVIL SECTION I -
Bucuresti, nr. 2, sector 3, BUCURESTI,
postal: 030982, www.iccj.ro

T.P.
POSTA ROMANA
Nr. 103/P/5008/2009
Valabilitate - permanenta

PENTRU JUSTITIE
SA SE INMANA CU PRIORITATE

49762 29 JUL 24

↓ 24419 / 3 / 2018 **

